

Bodem APK Veenkoloniën, Fryslân, Fryske Feangreide

Partnerdag PPS Beter Bodembeheer, Vredepeel 1 juli 2019

Bodemleven als basis voor duurzame landbouw

APK: Analyse, Planvorming en Kwaliteitsverbetering

Bianca Domhof

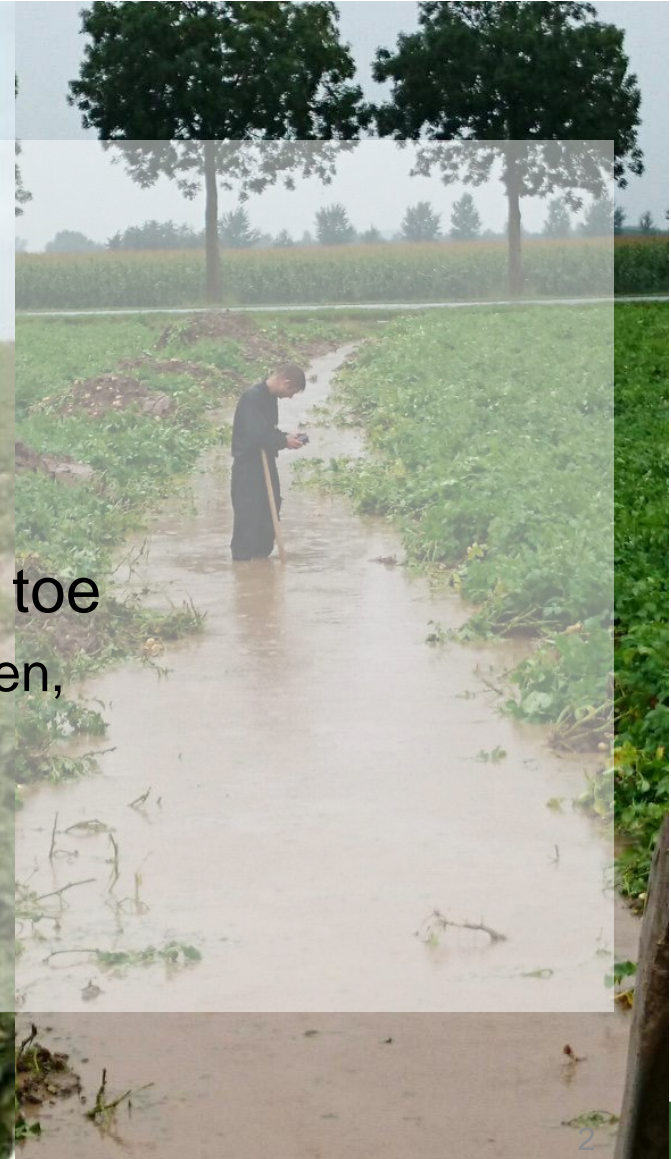
PROJECTEN
LTO NOORD

PROFESSIONALS IN AGRARISCHE PROJECTEN

Waarom Bodem APK?

- Zorg over achteruitgang bodem
 - Structuurschade
 - Organische stof
 - Bodemgezondheid en -weerbaarheid
 - Lagere gebruiksnormen
- Weerbaarheid neemt af, druk neemt toe
 - Klimaat – extreme neerslag, temperaturen,
 - Ziekten, plagen

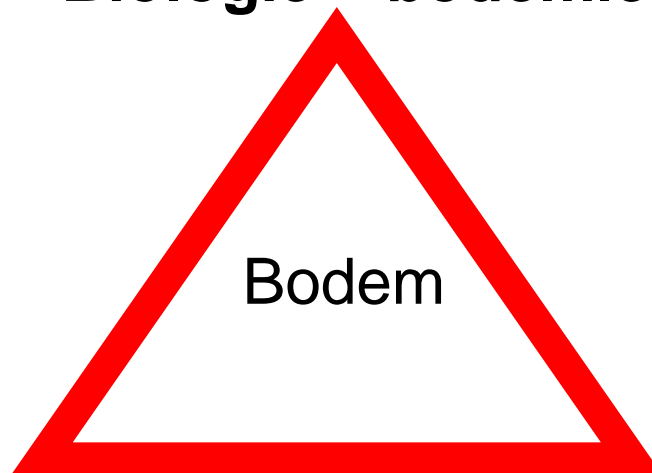
Wat is nieuw?

Focus op en inzicht in rol **bodembiologie** op:

- gewasproductie (ecologie – economie)
- watermanagement
 - Kwantiteit: rol van vitale bodem als buffer, vasthouden zoet water
 - Kwaliteit: emissies terugdringen
- procesinnovatie
 - stakeholders betrekken: ketenpartijen, erfbetreders
 - zelfde boodschap zenden

Visie

Biologie = bodemleven

Fysisch = structuur

Chemie = nutriënten

10-30% opbrengstverbetering
→ rendement

- Betere benutting nutriënten
- Verminderde milieubelasting
→ betere waterkwaliteit
- Vasthouden (zoet) water

Doelstelling

Meer handelingsperspectief voor boeren om met een gezondere bodem een hoger rendement op het bedrijf te kunnen halen

Subdoel kennis

- Boeren vergroten hun kennis over bodembiologie en de samenhang tussen bodembiologie – bodemchemie – fysische eigenschappen

Subdoel houding

- Boeren willen zelf sturen op basis van bodem chemische, fysische en biologische indicatoren

Subdoelen gedrag

- Boeren bevorderen bodemleven door optimale voeding & organische stof (chemie)
- Boeren bevorderen bodemleven door minder structuurschade en betere vochtthuishouding (fysisch)

Effecten & resultaten

- Veenweide: 3 groepen (pilot)
- VK 120 deelnemers in 8 BODEM APK groepen (2 melkvee- en 6 akkerbouwgroepen)
- Fryslân 100 deelnemers in 6 BODEM APK groepen (4 melkvee- en 2 akkerbouwgroepen)
- Boeren doen vaker waarneming en beoordelen bodemanalyses
- Boeren kiezen vaker maatregelen ten gunste van bodembioïologie
- Boeren maken (i.s.m.) een eigen bedrijfsbodem- en waterplan
- Er is een meetbare toename van bodemleven
- Er is (op lange termijn) een meetbare toename van organische stof
- Boeren hoeven minder bij te mesten en minder gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken

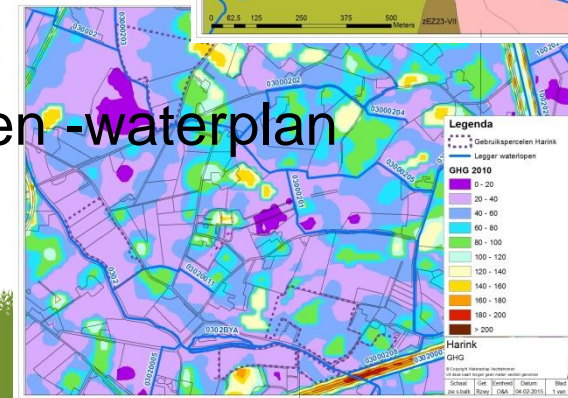
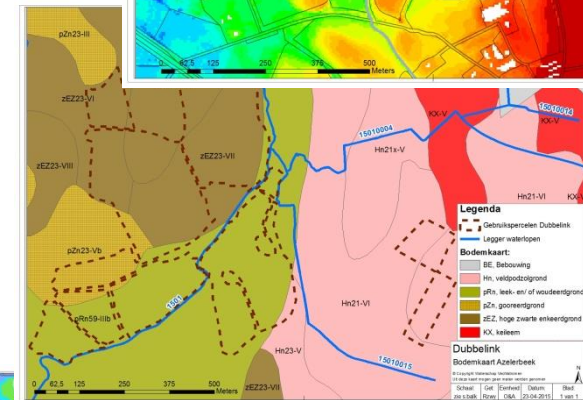
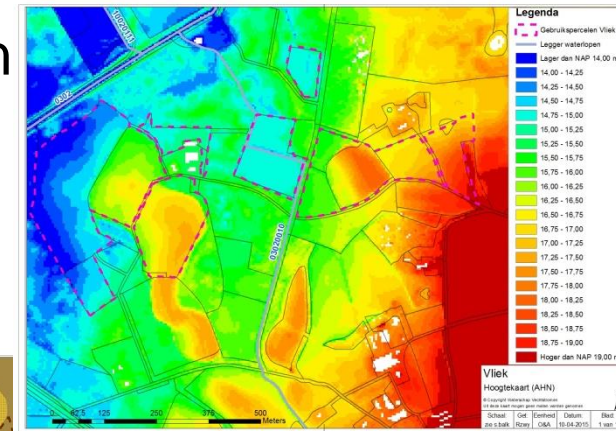
Ingrediënten

- Regionale (of lokale) APK-groepen
- Bodempilotbedrijven centraal
- Boerenexperimenten op bodempilotbedrijven
- Groep kiest zelf thema en experiment
- Iedereen werkt met BODEM APK (Bedrijfsbodem en -waterplan)
- Monitoring en uitwisseling ervaringen
- Thematische APK-groepen (bv samenwerking, peilgestuurde drainage, etc)
- Provinciale bodemdag
- Bodem bij de burens/gluren bij de burens dagen

Bedrijfsbodem en -waterplan

- Kaarten (hoogte, grondwaterstanden, grond bodemkaart)
- Keukentafelgesprek
 - Bedrijfssituatie
 - Bemestingsanalyses
 - Aandachtspunten bodem en water
 - Kringloopwijzer
- Veldbezoek
 - Boringen en profielkuil
 - Omgeving
 - Ervaringen ondernemer
- Maatregelen in bedrijfsbodem en -waterplan

Ambitie

- Boeren prikkelen en stimuleren om de bodem serieus te nemen
- Boer helpen zelf keuzes te maken en door te voeren op het bedrijf → handelingsperspectief
- Boeren maatregelen laten nemen op eigen bedrijf
- Boeren inspireren met proeven op bodempilotbedrijven
- Bestaande en nieuwe kennis aanbieden

Kortom

- Ook leren denken als een worm?

